

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJOS IR JOS
REGULIAVIMO SRITIES ĮMONIŲ, ĮSTAIGŲ IR BENDROVIŲ DARBUOTOJŲ
ELGESIO KODEKSAS**

**I SKYRIUS
ELGESIO KODEKSO TIKSLAI**

1. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių darbuotojų elgesio kodeksas (toliau – Elgesio kodeksas) nustato bendrą sistemą, kuri skatina veikti pagal aukščiausius elgesio standartus. Elgesio kodeksas taikomas visiems Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – Ministerija) ir įstaigų prie Ministerijos, viešųjų įstaigų, kurių savininko (dalininko) teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, valstybės įmonių, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, akcinių bendrovių, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra Ministerija (toliau – organizacijos), valstybės politikams, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, karjeros valstybės tarnautojams, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, įskaitant praktiką atliekančius asmenis, taip pat asmenims, kitais teisiniais pagrindais atstovaujantiems Ministerijai ar organizacijoms (toliau – darbuotojai). Elgesio kodeksas skatina pasitikėjimu grįstą elgesio kultūrą, skaidrius ir atvirus santykius, kuriuose vengiama viešų ir privačių interesų konfliktų, neleistinų dovanų ar paslaugų teikimo, priėmimo atvejų, kitų teisiškai abejotinų situacijų, apsaugo darbuotojus nuo tarnybinių, baudžiamųjų administracinių ir kitų nusižengimų.

2. Elgesio kodekso nuostatos yra įgyvendinamos remiantis susijusiais veiklos dokumentais:

2.1. Susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių atsparumo korupcijai politika (toliau – Atsparumo korupcijai politika);

2.2. Susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įstaigų, įmonių ir bendrovių dovanų politika (toliau – Dovanų politika);

2.3. Susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių veiklos partnerių elgesio kodeksu (toliau – Veiklos partnerių elgesio kodeksas);

2.4. Susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių kitais veiklos skaidrumą užtikrinančiais teisės aktais.

3. Įgyvendinant Elgesio kodeksą siekiama sukurti pasitikėjimą objektyvia, sąžininga ir profesionalia Ministerijos ir organizacijų veikla.

4. Elgesio kodekse vartojamos sąvokos:

4.1. **dovana** – turtinė (grynieji pinigai, čekiai, kuponai ir t. t.) ar kitokia asmeninė nauda (svetingumo dovanos, paslaugos, pažadas, privilegijos, nuolaidos, vartoti skirtos dovanos ir t. t.), į kurią darbuotojas neturi privačios teisės ir kuri jam suteikia geresnę materialinę ar nematerialinę padėtį. Tai apima ir naudą, kurią gauna tretieji asmenys, pvz., artimieji, pažįstami ir pan.;

4.2. **klientas** – fizinis, juridinis asmuo arba bet kuris kitas subjektas, kuriam Ministerija, organizacijos tiekia produktus;

4.3. **Ministerijai ir (ar) organizacijoms atstovaujantys asmenys** – konsultantai, kolegialių organų nariai, patariamųjų organų nariai, komitetų nariai ir kt.;

4.4. **nepotizmas** – darbuotojo veiksmai, kurie yra susiję su neteisėtu artimų asmenų ar draugų protegavimu ir (ar) jų įdarbinimu, esant tiesioginio pavaldumo ir (ar) kontrolės santykiams;

4.5. **produktas** – Ministerijos ir (ar) organizacijų veiklos proceso ir (ar) žmogaus darbo rezultatas, t. y. prekės, paslaugos, informaciniai produktai (pvz., idėjos, tekstai, žinios), darbai;

4.6. **skaidrumas** – veiklos politika, susijusi su atvirumu, viešumu, atskaitingumu, sprendimus priimančiųjų atsakomybe, sprendimų pagrįstumu, aiškumu, informacijos sklaida, komunikavimu;

4.7. **vadovas** – Ministerijos, organizacijos struktūriniam padaliniui vadovauti paskirtas asmuo, taip pat darbuotojas, turintis pavaldžių asmenų, taip pat darbo grupės, komisijos, projekto, kolegialaus organo pirmininkas, vadovas ar kitaip įvardytas asmuo;

4.8. **vadovybė** – Ministerijos, organizacijos aukščiausio lygio vadovai: kancleris, generalinis direktorius, įstaigos direktorius ir pan.;

4.9. **veiklos partneris** – fizinis, juridinis asmuo arba bet kuris kitas subjektas, kuris Ministerijai, organizacijai tiekia produktus, taip pat veiklos partnerio partneriai, tiekėjai, subrangovai;

4.10. kitos Elgesio kodekse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme.

5. Elgesio kodeksą rengia Ministerija. Ministerijai Elgesio kodeksas taikomas tiesiogiai. Organizacija turi vadovautis Ministerijos patvirtintu Elgesio kodeksu ir vidiniais dokumentais užtikrinti Elgesio kodekso nuostatų įgyvendinimą. Organizacijos gali papildyti Elgesio kodeksą pagal savo veiklos specifiką.

6. Už Elgesio kodekso, kitų su Ministerijos ir organizacijų veiklos skaidrumu susijusių teisės aktų parengimą, atnaujinimą, įgyvendinimą, kontrolę Ministerijoje ir organizacijose turi būti paskirtas atsakingas asmuo.

7. Vadovaujantis Elgesio kodekso nuostatomis parengtas Veiklos partnerių elgesio kodeksas, skirtas Ministerijos, organizacijų veiklos partneriams.

II SKYRIUS

MINISTERIJOS IR ORGANIZACIJŲ ETIŠKOS VEIKLOS PRINCIPAI

8. Ministerijos ir organizacijų pagrindiniai etiškos veiklos principai, padedantys pasiekti geresnių rezultatų, yra:

8.1. **kliento poreikių patenkinimas**. Klientų poreikių patenkinimas yra visų darbuotojų darbo rezultatas, kuris lemia Ministerijos, organizacijų veiklos ilgalaikę sėkmę. Kiekvienas Ministerijos ir organizacijos darbuotojas turi prisidėti prie siūlomų produktų kokybės, atsižvelgti į klientų ir veiklos partnerių lūkesčius bei poreikius ir taip didinti Ministerijos ir organizacijų kuriamą vertę, produktyvumą ir užtikrinti organizacijų plėtrą bei ilgalaikę sėkmę;

8.2. **skaidrumas ir viešumas**. Ministerijos ir organizacijų veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira įvertinti. Darbuotojai savo veikloje privalo užtikrinti teisės aktuose nustatytą savo veiksmų, priimamų sprendimų ir atliekamų darbų viešumą, prireikus pateikti sprendimų priėmimo bei darbų atlikimo motyvus; teikti informaciją vienas kitam ir kitoms valstybės valdžios institucijoms, įstaigoms ir visuomenei (informacijos teikimas ribojamas teisės aktuose nustatytais atvejais) ir vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;

8.3. **atsakomybė**. Ministerija ir organizacijų darbuotojai turi atsakyti už savo sprendimus, veiksmų padarinius, tinkamą informacijos, dokumentų naudojimą ir

konfidencialumą;

8.4. **objektyvumas.** Ministerijos ir organizacijų darbuotojų sprendimų priėmimas ir kiti oficialūs veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

8.5. **teisingumas.** Ministerijos ir organizacijų darbuotojai privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydami tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų; būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktnaudžiauti suteiktomis galiomis, naudoti savo darbo laiką efektyviai ir tik darbo tikslams;

8.6. **sąžiningumas ir nešališkumas.** Ministerijos ir organizacijų darbuotojai privalo deklaruoti savo privačius interesus, elgtis nepriekaištingai, nepriimti, neteikti ir nesiūlyti netinkamų dovanų, nesiimti apgaulės, sukčiavimo, korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės aktų uždraustų veikų, būti objektyvūs priimdami sprendimus, vengti asmeniškumo, išklausti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

8.7. **tvarumas.** Ministerija ir organizacijos turi laikytis savo veiklos prioritetų ir jos vystymosi dermės, veikti pagal darbuotojų, savininkų, visuomenės vertybes. Tai padeda kurti pridėtinę vertę ir pelnyti visuomenės pasitikėjimą;

8.8. **efektyvumas.** Ministerija ir organizacijos turi siekti savo veiklos rezultatų racionaliai kuo mažesnėmis sąnaudomis, o skirtus išteklius naudoti taupiai;

8.9. **inovatyvumas.** Ministerija ir organizacijos supranta šį principą kaip nuolatinį norą tobulėti ir keistis, naujų, pažangesnių darbo priemonių ir metodų paiešką, supratimą, kad inovacijos yra Ministerijos ir organizacijų sėkmės pagrindas;

8.10. **teisėtumas.** Ministerijos, organizacijos darbuotojai privalo gerbti žmogų, jo teises ir laisvę ir savo veikloje laikytis įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų bei Ministerijos ir organizacijų vidaus teisės aktų reikalavimų;

8.11. **socialinė atsakomybė.** Ministerijos ir organizacijų veiklos įgyvendinimo koncepcija, pagal kurią Ministerija ir organizacijos savanoriškai įtraukia socialinius, aplinkosaugos bei skaidrios veiklos principus į savo vidaus procesus ir santykius su suinteresuotomis šalimis.

9. Ministerijos ir organizacijų siekis vykdyti savo veiklą etiškai ir teisiškai yra neatskiriamai susijęs su tuo, kaip jų darbuotojai elgiasi savo darbe. Ministerija ir organizacijos laikosi jų veiklą reglamentuojančių nacionalinių bei tarptautinių teisės aktų reikalavimų, etikos normų ir standartų, skaidrios veiklos principų, antikorupcijos politikos, vengia interesų konfliktų ir gerbia šalių, kuriose dirba, papročius, tradicijas ir socialines vertybes.

10. Ministerija ir organizacijos skatina savo veiklos partnerius įdiegti panašius etiškos veiklos principus savo veiklose.

III SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ VISUOMENEI IR DARBUOTOJAMS

11. Ministerija ir organizacijos turi suderinti ekonominius, socialinius ir aplinkosaugos klausimus, kad užtikrintų tvarią veiklos sėkmę ir visuomenės pripažinimą. Šio balanso kūrimas turi būti neatsiejama Ministerijos ir organizacijų veiklos dalis, todėl Ministerija ir organizacijos užtikrina, kad vykdydamos savo veiklą yra įsipareigojusios laikytis tvarumo principo. Svarbūs Ministerijos ir organizacijų veiklos sėkmės veiksniai yra klientų ir darbuotojų poreikių patenkinimas, produktų kokybė, įmonių pelningumo augimas, darbuotojų sauga ir sveikata, efektyvus energetinių, gamtos išteklių valdymas, aplinkosaugos stiprinimas.

12. Vykdydamos savo veiklą, Ministerija ir organizacijos gerbia tarptautiniu mastu pripažintas žmogaus teises ir laisves, savo veiksmais prisideda prie jų apsaugos.

13. Ministerija ir organizacijos draudžia neteisėtą vaikų darbą ir visas priverstinio darbo formas.

14. Ministerijos ir organizacijų darbuotojai gerbia visuomenės, kalbų, kultūrų ir gyvenimo būdo įvairovę. Tai garantuoja artumą visuomenei, klientui ir atvirumą naujoms idėjoms. Ministerija ir organizacijos netoleruoja jokios asmenų diskriminacijos, ypač dėl jų kilmės, religijos, seksualinės orientacijos, tautybės, pilietybės, politinių pažiūrų, amžiaus, šeiminės ar socialinės padėties, lyties, neįgalumo ar kito pagrindo.

15. Ministerijos ir organizacijų darbuotojai, bendradarbiaudami tarpusavyje ir su trečiosiomis šalimis, kuria teigiamą darbo atmosferą, užtikrina profesionalumą, puoselėja abipusį pasitikėjimą. Ministerijos ir organizacijų vadovybė ir vadovai yra įsipareigoję skatinti darbuotojų asmeninį tobulėjimą ir ugdyti jų kompetencijas. Ministerija ir organizacijos pripažįsta susirinkimų laisvę ir interesų grupių, pagrįstų teisinės valstybės principais, sudarymą ir pritaria šių grupių teisių apsaugai.

16. Darbuotojų sauga yra vienas iš pagrindinių Ministerijos ir organizacijų veiklos reikalavimų. Ministerija ir organizacijos užtikrina saugią darbo aplinką ir produktų saugą. Darbuotojų saugos ir sveikatos nuolatinių ir prevencinių priemonių organizavimas darbe apsaugo darbuotojus nuo galimos grėsmės jų sveikatai ir gyvybei ir sudaro saugias ir sveikas darbo sąlygas. Darbuotojų sauga taip pat yra ir kiekvieno darbuotojo asmeninės atsakomybės dalis. Pavojaus turi būti vengiama elgiantis apdairiai ir saugiai. Apie saugos darbe trūkumus nedelsiant pranešama atsakingam asmeniui.

17. Ministerija, organizacijos periodiškai organizuoja visų darbuotojų instruktavimą, mokymą, atestavimą darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais.

18. Ministerija ir organizacijos skiria dėmesį aplinkos apsaugai kaip veiklos vertybei, skatina didinti energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančių alternatyvių energetinių šaltinių naudojimą ir mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, triukšmą ir medžiagų bei išteklių naudojimą.

19. Ministerijos, organizacijos darbuotojai, vykdydami savo veiklą, stengiasi pagal galimybes vengti neigiamo poveikio aplinkai, o jeigu to išvengti neįmanoma – kiek įmanoma jį sumažinti.

IV SKYRIUS ELGESIO NORMOS

20. Ministerijos ir organizacijų darbuotojų elgesys darbe ir nedarbo metu gali turėti įtakos Ministerijos ir organizacijų dalykinei reputacijai, todėl darbuotojai turi nuolat saugoti Ministerijos ir organizacijų dalykinę reputaciją.

21. Ministerijos ir organizacijų vadovybė ir vadovai užtikrina veiksmų objektyvumą susilaikydami nuo bet kokių veiksmų, kurie galėtų suteikti pagrindo abejoti nešališkumu, rodo gerą pavyzdį pavaldiems darbuotojams.

22. Ministerijos ir organizacijų vadovybė ir vadovai turi bendrauti mandagiai, nepabrėždami pareigybių hierarchinių skirtumų ir nereikšdami asmeninių simpatijų ar antipatijų; rodyti, kad vertinama kiekvieno darbuotojo nuomonė; deramai vertinti darbuotojo darbo pasiekimus ir reikšti žodinę padėką už gerai atliktą darbą; pastabas dėl klaidų ir darbo trūkumų turi reikšti korektiškai; kiekvienam naujam darbuotojui padėti įsilieti į kolektyvą; stiprinti ir tobulinti gerą organizacijos kultūrą, kurioje darbuotojai galėtų laisvai reikšti savo nuomonę, turėtų galimybę įgyvendinti idėjas.

23. Ministerijos, organizacijų darbuotojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, neturi teisės nei tiesiogiai, nei netiesiogiai priimti, teikti dovanų, išskyrus Dovanų politikoje ir kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Dovanų priėmimo, teikimo Ministerijoje ir organizacijose reikalavimus išsamiai reglamentuoja Dovanų politika.

24. Dalyvavimas reprezentacinėje veikloje einant pareigas nėra asmeninė nauda.

Ministerijos ir organizacijų darbuotojai gali priimti arba teikti reprezentacines dovanas (rašikliai, kalendoriai, knygos ir pan. su Ministerijos ir organizacijų simbolika), kurių vertė neviršija 150 eurų. Kilus abejonėms dėl tokios dovanos priėmimo ar įteikimo, jos turi būti atsisakoma. Ministerija ir organizacijos užtikrina, kad dalyvavimas reprezentaciniuose renginiuose atitiktų Ministerijos ir organizacijų interesus ir konkrečias darbuotojo pareigas. Reprezentacinę veiklą išsamiai reglamentuoja Ministerijos ir kiekvienos organizacijos patvirtinta reprezentacinių lėšų naudojimo tvarka.

25. Ministerijos ir organizacijų darbuotojai turi vengti situacijų, kai asmeniniai, šeimos ar finansiniai interesai susiduria su Ministerijos ir (ar) organizacijų interesais. Kilus konfliktinėms situacijoms Ministerijos ir organizacijų interesai neturi būti pažeisti.

26. Ministerijoje ir organizacijose netoleruojamas nepotizmas.

27. Ministerijos ir organizacijų darbuotojai privalo deklaruoti viešuosius ir privačius interesus, pajamas ir turtą Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Ministerijos bei kiekvienos organizacijos vidaus teisės aktų nustatyta tvarka ir atvejais.

28. Kilus bet kokiam faktiniam ar įtariamam interesų konfliktui, darbuotojas turi nusišalinti ar turi būti nušalintas nuo bet kokių interesų konfliktą sukeliančių klausimų ar jų sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Ministerijos bei kiekvienos organizacijos vidaus teisės aktų nustatyta tvarka ir atvejais.

29. Ministerijos ir organizacijų darbuotojų papildomas darbas, Ministerijos ir (ar) organizacijų konkurentų ar veiklos partnerių dalyvavimas šiame darbe ar Ministerijos ir organizacijų darbuotojų buvimas jų dalininkais ar akcininkais neturi sukelti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

30. Ministerija ir organizacijos turi valdyti informaciją apie papildomą savo darbuotojų darbą, nustatyti tai reglamentuojančią vidaus tvarką.

31. Jei darbuotojų papildomas darbas ar ketinimas dirbti papildomą darbą gali turėti įtakos Ministerijos, organizacijos interesams, toks darbas turi būti suderintas su Ministerija, organizacija, kurioje darbuotojas dirba.

32. Ministerija ir organizacijos veikdamos su veiklos partneriais ir (ar) klientais turi tinkamai suvaldyti bet kokius galimus interesų konfliktus.

33. Ministerijos ir organizacijų vadovai ar jų įgalioti asmenys kontroliuoja, kaip jų vadovaujamų institucijų darbuotojai laikosi viešųjų ir privačių interesų derinimo reikalavimų, teikia rekomendacijas, konsultuoja, ugdo darbuotojus, siekdami viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencijos.

34. Ministerija ir organizacijos skatina darbuotojus dalyvauti viešoje veikloje, priklausyti profesinėms sąjungoms ar dalyvauti piliečių iniciatyvose ir pan., jeigu šis įsipareigojimas neprieštaruja teisėtiems Ministerijos ir organizacijų interesams.

35. Ministerijos ir organizacijų darbuotojai, veiklos partneriai netoleruoja neskaidraus, šališko elgesio, apie visus tokio pobūdžio atvejus informuoja savo tiesioginį vadovą, Ministerijos, organizacijų įgaliotą asmenį, pateikia informaciją veikiančiais pranešimų kanalais.

36. Ministerija ir organizacijos atskleidžia visą informaciją, kurią privalo atskleisti pagal teisės aktų, Ministerijoje bei organizacijose galiojančių nustatytų politikų reikalavimus ir gerąją praktiką. Ministerijos ir organizacijų darbuotojai tiesiogiai ar netiesiogiai nenaudoja vidaus veiklos procesų žinių asmeniniais tikslais. Nedarbo metu ir nutrūkus darbo, tarnybos ir civiliniams santykiams su Ministerija ir (ar) organizacija darbuotojai privalo toliau saugoti konfidencialią informaciją, kurią sužinojo dirbdami Ministerijoje ir (ar) organizacijoje, ir jos neviešinti, kiek tai neprieštaruja Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatytiems konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimams.

37. Asmens duomenų apsauga ir asmens duomenų apsaugos reikalavimų laikymasis yra labai svarbūs visuomenės pasitikėjimui Ministerijos ir organizacijų veikla. Visi Ministerijos ir organizacijų darbuotojai privalo gerbti asmens privatų ir šeimos gyvenimą ir saugoti asmens

duomenis nuo netyčinio ar neteisėto duomenų sunaikinimo, praradimo, pakeitimo, atskleidimo be leidimo ar neteisėtos prieigos prie jų tiek įstaigos viduje, tiek už jos ribų. Darbuotojų asmens duomenys Ministerijoje ir organizacijose yra neviešinami ir atskleidžiami tik teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotiems asmenims ir institucijoms arba kitu teisėto duomenų tvarkymo pagrindu. Ministerija ir organizacijos gerbia savo darbuotojų, klientų bei partnerių privatumą ir įgyvendina tinkamas technines ir organizacines priemones, skirtas tinkamam asmens duomenų saugumui, įskaitant apsaugą nuo netyčinio ar neteisėto asmens duomenų sunaikinimo, praradimo, pakeitimo, atskleidimo be leidimo ar neteisėtos prieigos prie jų, užtikrinti.

38. Ministerijos ir organizacijų darbuotojams, nesuderinus su už išorinę komunikaciją atsakingu asmeniu, draudžiama viešojoje erdvėje, interneto svetainėse, viešuose interneto forumuose ir (ar) socialinių tinklų svetainėse tekstine, vaizdine ar kitokia forma skleisti ar komentuoti informaciją, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusią su Ministerijos ar organizacijų veikla, kuri buvo gauta atliekant darbo funkcijas.

39. Organizacijos, kurios pagal Lietuvos Respublikos paramos ir labdaros įstatymą ir savo įstatus turi teisę teikti paramą ir (ar) labdarą, teikia paramą ir (ar) labdarą Paramos ir labdaros įstatymo nustatyta tvarka. Paramos ar labdaros skyrimas visada turi būti skaidrus, dokumentuojamas ir teikiamas tik savanoriškai. Paramos ir labdaros priemonės negali būti naudojamos paslėptam interesų skatinimui. Organizacijos turi užtikrinti, kad parama ar labdara būtų teikiama laikantis skaidrumo, nešališkumo, tikslingumo, viešumo ir socialinės atsakomybės principų. Organizacijoms draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti finansinę paramą politinėms partijoms, valstybės politikams, politinei reklamai ar politinėms kampanijoms finansuoti ir politinių kampanijų dalyvių politinių kampanijų laikotarpiu atsiradusiems ar su politinėmis kampanijomis susijusiems įsipareigojimams padengti.

40. Ministerija, organizacijos skatina savanorišką ir neatlygintą darbuotojų įsitraukimą į labdarinę veiklą įgyvendinant svarbius visuomenės ir (ar) vietos bendruomenės tikslus.

41. Pagarba yra būtina sąlyga darbo atmosferai, skatinančiai padėti atlikti darbus. Ministerijos ir organizacijų vadovybė, vadovai ir darbuotojai turi savo elgesiu rodyti pagarbą vienas kitam, užtikrindami, kad darbe nebūtų naudojamas fizinis, emocinis ir psichologinis smurtas bei tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija.

42. Darbuotojai savo elgesiu daro įtaką Ministerijos ir organizacijų įvaizdžiui, todėl visada privalu su klientais ir partneriais elgtis draugiškai, mandagiai ir į paslaugas orientuotu būdu. Kiekvienas klientas ir partneris yra svarbus, todėl Ministerijos ir organizacijų darbuotojai nedemonstruoja pranašumo ar nedėmesingumo jo atžvilgiu.

43. Ministerijos ir organizacijų vadovybė ir vadovai prisiima atsakomybę ir įsipareigoja savo asmeniniu pavyzdžiu, kasdieniais darbais kurti antikorupcinę aplinką, pagrįstą pagarba darbuotojams, klientams ir kitiems asmenims, kuomet vadovybės, vadovų ir darbuotojų dialogas, abipusis pasitikėjimas, aiškus kiekvieno darbuotojo funkcijų, atsakomybių ir lūkesčių nustatymas, kompetentingas bendradarbiavimas su klientais ir kitais asmenimis skatina etiškos, racionalios ir efektyvios veiklos įgyvendinimą, stiprina dalykinę reputaciją ir didina visuomenės pasitikėjimą.

44. Ministerija ir organizacijos netoleruoja jokios korupcijos ar kitos nesąžiningos tarpusavio veiklos, taip pat tokios veiklos su klientais, veiklos partneriais, Lietuvos ir užsienio valstybių institucijomis, organizacijomis, kitais asmenimis.

45. Draudžiamos bet kokio pobūdžio dovanos, kita materialinė parama ar pagalba ištekliams politinėms partijoms, jų atstovams, taip pat kandidatams į politines pareigas.

46. Atlygis produktų tiekėjams turi būti proporcingas tiekiamoms prekėms, teikiamoms paslaugoms ir negali būti naudojamas nepagrįstai naudai suteikti ar gauti.

47. Ministerija ir organizacijos laikosi konkurenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir netoleruoja jokių veiksmų, kurie apriboja sąžiningą konkurenciją.

48. Vykdamas pirkimus egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Ministerija

ir organizacijos užtikrina racionalų produktų pirkimą ir pirkimų skaidrumą.

V SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ SAVININKUI (-AMS)

49. Ministerija ir organizacijos savo veiklą grindžia valstybės interesų stiprinimu ir gynimu.

50. Ministerijos ir organizacijos turtas turi būti saugomas, naudojamas tik darbo veiklos tikslais. Asmeniniais tikslais ar tretiesiems asmenims turtą leidžiama naudoti tik vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.

51. Ministerijos ir organizacijų veiklos ataskaitos ir teikiama informacija turi būti tikslios, išsamiai dokumentuotos ir teisingos visais reikšmingais atžvilgiais ir būti parengtos pagal ataskaitų rengimą ir įrašų darymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas ir standartus. Ministerijos ir organizacijų darbuotojams draudžiama naudotis viešai neatskleista informacija, kurią jie dėl savo užsiėmimo, profesijos arba pareigų gauna darbo metu ir kuri gali būti svarbi prieš ją viešai paskelbiant.

52. Ministerija ir organizacijos imasi visų būtinų priemonių, kad savo įtakos srityje užkirstų kelią korupcijai, sukčiavimui, pinigų plovimui, kitiems teisės pažeidimams.

VI SKYRIUS

ELGESIO KODEKSO REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS

53. Visi Ministerijos ir organizacijų darbuotojai privalo susipažinti su Elgesio kodeksu ir įsipareigoti laikytis Elgesio kodekse nustatytų reikalavimų. Ministerijoje ir organizacijose Elgesio kodekso, Atsparumo korupcijai politikos, Dovanų politikos nuostatų įgyvendinimas stebimas vykdant darbuotojų apklausas, mokymus ir taikant kitas švietimo priemones, užtikrinant galimybę tiesiogiai kreiptis į atsakingą asmenį su kodeksu ir (ar) politikomis susijusiais klausimais.

54. Visi Ministerijos ir organizacijų darbuotojai, vadovaudamiesi vidine informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo tvarka ir procedūra (pvz., elektroniniu paštu, Ministerijos ir (ar) organizacijos interneto svetaine, paštu, galimybe tiesiogiai informuoti vidinėje tvarkoje nurodytą atsakingą asmenį ir pan.), privalo pranešti apie galimus pažeidimus, neetišką ar nesąžiningą elgesį. Papildomai apie žinomas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas Ministerijos ir organizacijų darbuotojai gali pranešti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, prokuratūrai ar kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai. Nepriklausomai nuo pateikimo būdo, Ministerijos ir organizacijų gauti pranešimai apie galimą įstatymo ir (ar) Elgesio kodekso nuostatų pažeidimą turi būti ištirti sąžiningai ir nuodugniai teisės aktų nustatytais terminais.

55. Ministerija ir organizacijos netoleruoja jokių neigiamas pasekmes sukeliančių veiksmų prieš apie pažeidimus pranešančius darbuotojus. Ministerija ir organizacijos garantuoja apie pažeidimus informuojančių asmenų anonimiškumą ir imasi visų priemonių, kad pranešantys asmenys būtų apsaugoti nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

56. Ministerija ir organizacijos turi imtis veiksmų prieš kiekvieną darbuotoją, kuris pažeidžia įstatymo, Elgesio kodekso, kitų teisės aktų reikalavimus. Tokie pažeidimai ypatingais atvejais gali lemti darbo ar tarnybos santykių nutraukimą ir (ar) už juos gali būti taikoma Ministerijos, organizacijos vidaus teisės aktuose numatyta atsakomybė ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta tarnybinė, baudžiamoji, administracinė ar civilinė atsakomybė. Nustačius administracinės, baudžiamosios teisės normų pažeidimus, medžiaga perduodama kompetentingoms institucijoms.

57. Ministerijos ir organizacijų interneto svetainėse viešinami su skaidrumo veiklos reglamentavimu susiję dokumentai, nurodomas kontaktinis asmuo ir jo kontaktiniai duomenys.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58. Pasikeitus Ministerijos ir (ar) organizacijų veiklos aplinkai (politinei, socialinei, teisinei, ekonominei), remiantis įgyta nauja patirtimi, Elgesio kodeksas gali būti papildomas ir atnaujinamas.

59. Šio Kodekso nuostatos taikomos tiek, kiek šių teisinių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.
